

Огразанський Владислав Владиславович, аспірант кафедри економіки та фінансів, ogr_1994@ukr.net, ORCID ID: 0009-0003-9100-126X
Мукачівський державний університет
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Україна

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МІСЦЕВОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ

***Анотація.** У статті досліджено зарубіжний досвід формування та реалізації місцевої регуляторної політики в умовах сучасних трансформацій публічного управління, децентралізації влади, цифровізації управлінських процесів та посилення євроінтеграційних процесів. Обґрунтовано, що місцева регуляторна політика в розвинених країнах виступає важливим інструментом забезпечення сталого соціально-економічного розвитку територій, підвищення конкурентоспроможності громад, стимулювання підприємницької активності та формування ефективної системи місцевого врядування. Проаналізовано концептуальні підходи до регуляторної політики, які використовуються країнами Європейського Союзу та Організацією економічного співробітництва та розвитку, зокрема принципи відкритості, прозорості, evidence-based governance, стратегічної інтегрованості та цифрового врядування. Досліджено особливості формування місцевої регуляторної політики в Польщі, Німеччині, Франції, Естонії та Швеції. Встановлено, що ключовими тенденціями розвитку сучасних моделей регуляторного управління є цифровізація адміністративних процесів, інтеграція регуляторної політики зі стратегічним та просторовим плануванням, розвиток механізмів громадської участі, використання відкритих даних, удосконалення процедур оцінювання регуляторного впливу та посилення фінансової автономії місцевого самоврядування. Визначено, що ефективність регуляторної політики значною мірою залежить від рівня інституційної спроможності громад, якості аналітичного забезпечення та рівня цифрової трансформації системи місцевого управління. Особливу увагу приділено можливостям адаптації зарубіжного досвіду до умов України. Встановлено, що в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення особливого значення набувають інструменти підтримки місцевого економічного розвитку, цифровізації регуляторної діяльності, впровадження сучасних механізмів електронного врядування, розвитку електронної демократії та посилення взаємодії між владою, бізнесом і громадянським суспільством. Визначено основні проблеми розвитку місцевої регуляторної політики в Україні, серед яких фрагментарність цифрової інфраструктури, недостатня аналітична спроможність окремих територіальних громад, формальний характер оцінювання регуляторного впливу та недостатня інтеграція регуляторної політики зі стратегічним плануванням розвитку територій. Обґрунтовано, що перспективним напрямом модернізації місцевої регуляторної політики є формування цифрової та аналітично орієнтованої екосистеми регуляторного управління, яка забезпечуватиме інтеграцію нормативного регулювання, стратегічного планування, відкритих даних, електронної демократії та місцевого економічного розвитку.*

***Ключові слова:** децентралізація, територіальні громади, спроможність, управління, регулювання, цифровізація, модернізація, зарубіжний досвід, органи місцевого самоврядування.*

Ograzansky Vladyslav, Postgraduate student of the Department of Economics and Finance, ogr_1994@ukr.net, ORCID ID: 0009-0003-9100-126X
Mukachevo State University
26 Uzhgorodska St., Mukachevo, Ukraine

INTERNATIONAL EXPERIENCE IN THE FORMULATION AND IMPLEMENTATION OF LOCAL REGULATORY POLICY AND THE POSSIBILITIES FOR ITS ADAPTATION IN UKRAINE

Abstract. *This article examines international experience in the development and implementation of local regulatory policy in the context of contemporary transformations in public administration, decentralization of power, digitization of administrative processes, and intensifying European integration processes. It is argued that local regulatory policy in developed countries serves as an important tool for ensuring the sustainable socio-economic development of territories, enhancing the competitiveness of communities, stimulating entrepreneurial activity, and establishing an effective system of local governance. The study analyzes conceptual approaches to regulatory policy used by European Union countries and the Organization for Economic Cooperation and Development, specifically the principles of openness, transparency, evidence-based governance, strategic integration, and digital governance. The study examines the characteristics of local regulatory policy formation in Poland, Germany, France, Estonia, and Sweden. It has been established that the key trends in the development of modern models of regulatory governance include the digitalization of administrative processes, the integration of regulatory policy with strategic and spatial planning, the development of public participation mechanisms, the use of open data, the improvement of regulatory impact assessment procedures, and the strengthening of the financial autonomy of local self-government. It has been determined that the effectiveness of regulatory policy depends to a significant extent on the level of institutional capacity of communities, the quality of analytical support, and the level of digital transformation of the local governance system. Particular attention is paid to the possibilities of adapting foreign experience to Ukrainian conditions. It has been established that, under martial law and during post-war recovery, tools for supporting local economic development, the digitalization of regulatory activities, the implementation of modern e-governance mechanisms, the development of e-democracy, and the strengthening of interaction between government, business, and civil society take on particular importance. The main challenges in the development of local regulatory policy in Ukraine have been identified, including the fragmentation of digital infrastructure, insufficient analytical capacity of individual local communities, the formal nature of regulatory impact assessments, and insufficient integration of regulatory policy with strategic territorial development planning. It is argued that a promising direction for modernizing local regulatory policy is the formation of a digital and analytically oriented ecosystem of regulatory governance, which will ensure the integration of regulatory oversight, strategic planning, open data, e-democracy, and local economic development.*

Keywords: *decentralization, territorial communities, capacity, governance, regulation, digitalization, modernization, international experience, local self-government bodies.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації системи публічного управління, децентралізації влади, поглиблення процесів цифровізації та посилення євроінтеграційних процесів особливої актуальності набуває проблема формування ефективної місцевої регуляторної політики як інструменту забезпечення сталого соціально-економічного розвитку територій, підвищення конкурентоспроможності громад, стимулювання підприємницької активності та формування інституційно спроможної системи місцевого самоврядування. В умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України значення місцевої

регуляторної політики суттєво зростає, оскільки саме органи місцевого самоврядування дедалі частіше виступають ключовими суб'єктами управління територіальним розвитком, координації економічної активності, підтримки релокованого бізнесу, розвитку сервісної інфраструктури та забезпечення стійкості територіальних громад. За таких умов особливого значення набуває дослідження зарубіжного досвіду формування та реалізації місцевої регуляторної політики, оскільки міжнародні практики дозволяють виявити найбільш ефективні моделі регуляторного управління, інструменти цифрового врядування, механізми інтеграції регуляторної політики зі стратегічним плануванням та методи залучення громадськості до процесів прийняття управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематиці питанням регуляторної політики присвячено праці науковців, зокрема, В. Павленко [1], І. Колупаєва [2], Н. Шмиголь, О. Гальцова, О. Єлісеєва, В. Белозерцев. [3], Г. Разумова [4-5], Ю. Бондар, О. Старинець, І. Несходовський, С. Капталан [6] та інших.

У працях вітчизняних і зарубіжних науковців значну увагу приділено питанням державної та місцевої регуляторної політики, розвитку місцевого самоврядування, децентралізації влади, цифрового врядування, стратегічного планування територій, механізмів громадської участі та формування сприятливого середовища для підприємницької діяльності. Водночас сучасні трансформаційні процеси, пов'язані з цифровізацією публічного управління, поглибленням європейської інтеграції, посиленням безпекових ризиків, воєнними викликами та необхідністю післявоєнного відновлення територій, потребують подальшого комплексного дослідження зарубіжного досвіду формування місцевої регуляторної політики, визначення можливостей його адаптації до українських реалій та обґрунтування інструментів підвищення ефективності регуляторного управління на рівні територіальних громад.

Постановка мети. Метою статті є дослідження зарубіжного досвіду формування та реалізації місцевої регуляторної політики, визначення сучасних

тенденцій її розвитку в умовах цифровізації, децентралізації та європейської інтеграції.

Виклад основних результатів дослідження. У більшості розвинених країн місцева регуляторна політика розглядається не як ізольована система нормативного регулювання, а як складова багаторівневого врядування, яка поєднує правові, економічні, соціальні, цифрові та інституційні інструменти забезпечення місцевого розвитку. Саме тому сучасні концепції місцевої регуляторної політики дедалі більше базуються на принципах відкритості, прозорості, evidence-based governance, стратегічної інтегрованості та адаптивності [7]. У країнах Європейського Союзу місцева регуляторна політика активно інтегрується з просторовим плануванням, політикою сталого розвитку, цифровим врядуванням та інструментами підтримки малого і середнього підприємництва, що дозволяє забезпечити комплексний характер місцевого управління.

Особливого значення в контексті модернізації місцевого самоврядування набуває досвід OECD щодо формування принципів якісної регуляторної політики. Організація економічного співробітництва та розвитку визначає регуляторну політику як систему заходів, спрямованих на підвищення якості нормативного регулювання, зменшення надмірного адміністративного навантаження, забезпечення прозорості процедур та створення сприятливого середовища для економічного розвитку [8]. Водночас OECD наголошує, що сучасна регуляторна політика має базуватися на оцінюванні впливу регуляторних актів, аналізі альтернатив, консультаціях із зацікавленими сторонами та використанні цифрових технологій у процесах регуляторного управління.

Європейська Комісія у межах концепції Better Regulation також розглядає регуляторну політику як інструмент підвищення ефективності врядування, який повинен забезпечувати баланс між економічною ефективністю, соціальною відповідальністю та екологічною стійкістю [9]. У документах Європейської Комісії особлива увага приділяється якості нормотворчого процесу, оцінюванню регуляторного впливу, використанню цифрових платформ для громадських консультацій та залученню громадян до прийняття рішень.

У сучасних умовах європейські країни активно трансформують місцеву регуляторну політику відповідно до принципів цифрового врядування та smart governance. Це означає, що регуляторна політика дедалі більше орієнтується не лише на створення нормативних актів, а й на формування інтегрованих цифрових екосистем місцевого управління, які включають відкриті реєстри, електронні консультації, цифрові сервіси, платформи електронної демократії та аналітичні інструменти моніторингу ефективності управлінських рішень [10]. Саме такий підхід забезпечує підвищення прозорості, довіри до місцевої влади та ефективності управлінських процесів.

У контексті України необхідність дослідження зарубіжного досвіду формування місцевої регуляторної політики зумовлюється також поглибленням процесів децентралізації. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає територіальну громаду як первинний суб'єкт місцевого самоврядування, а органи місцевої влади наділяються широкими повноваженнями у сфері бюджетного управління, просторового розвитку, встановлення місцевих податків і зборів, управління комунальною власністю та підтримки підприємницької діяльності [11]. Водночас Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» формує базові правові засади регуляторної діяльності, визначаючи принципи доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості та прозорості регуляторних рішень [12].

У сучасній міжнародній практиці місцева регуляторна політика дедалі більше інтегрується з концепцією good governance, яка передбачає відкритість, підзвітність, ефективність та участь громадян у процесах управління [13]. Саме тому в багатьох країнах Європейського Союзу регуляторна політика органів місцевого самоврядування вже не розглядається виключно як інструмент адміністративного контролю, а виступає складовою системи стратегічного управління розвитком територій. У межах такого підходу регуляторні рішення орієнтуються не лише на забезпечення нормативної визначеності, а й на стимулювання інвестицій, розвиток підприємництва, підтримку інноваційної

діяльності, формування сприятливого бізнес-середовища та забезпечення соціальної згуртованості громад.

Важливо відзначити, що сучасні моделі місцевої регуляторної політики значною мірою базуються на використанні цифрових технологій та платформ електронного врядування (табл. 1). Естонія вважається одним із найбільш успішних прикладів цифрової трансформації місцевого управління, де регуляторна політика інтегрована з електронними сервісами, відкритими реєстрами та цифровими платформами взаємодії з громадянами [14]. Використання цифрових інструментів дозволяє забезпечити прозорість регуляторних процедур, зменшити бюрократичні бар'єри, прискорити ухвалення рішень та підвищити рівень участі населення у процесах місцевого врядування.

Таблиця 1 – Порівняльна характеристика моделей місцевої регуляторної політики у країнах ЄС

Країна	Основні особливості регуляторної політики	Ключові інструменти	Значення для України
Польща	Поєднання децентралізації та стратегічного розвитку громад	Стратегії розвитку, публічні консультації, підтримка МСП	Адаптація механізмів місцевого економічного розвитку
Німеччина	Висока фінансова автономія муніципалітетів	Місцеві податки, екологічне регулювання, кооперативне врядування	Посилення фінансової спроможності громад
Франція	Інтегроване просторове управління	Міжмуніципальна співпраця, просторове планування	Розвиток агломераційного управління
Естонія	Цифровізація місцевого врядування	Е-governance, відкриті дані, електронні консультації	Цифровізація регуляторної політики
Швеція	Соціально орієнтоване місцеве врядування	Соціальні програми, відкритість, екологічна політика	Інклюзивне регуляторне управління

Джерело: сформовано автором на основі матеріалів [4; 5; 7–10].

У Польщі місцева регуляторна політика тісно пов'язана з інструментами місцевого економічного розвитку та політикою підтримки малого і середнього підприємництва. Польські гміни активно використовують механізми публічних консультацій, партнерства з бізнесом та стратегічного планування територій. Значна увага приділяється створенню індустріальних зон, підтримці інноваційної

діяльності та залученню інвестицій у розвиток місцевої інфраструктури. Водночас польська модель демонструє важливість координації між місцевим, регіональним та національним рівнями управління [4].

У Німеччині регуляторна політика муніципалітетів базується на високому рівні фінансової автономії та принципах кооперативного федералізму. Місцеві громади мають широкі можливості щодо встановлення окремих податкових інструментів, розвитку комунальної інфраструктури та підтримки місцевого бізнесу. Важливим елементом регуляторної політики є екологічне регулювання та впровадження принципів сталого розвитку. Саме тому німецька модель часто розглядається як приклад поєднання економічної ефективності та соціальної відповідальності місцевого врядування.

Французька модель характеризується поєднанням сильної державної координації з активним розвитком міжмуніципального співробітництва. Органи місцевого самоврядування активно використовують механізми інтегрованого просторового планування, а регуляторна політика орієнтується на забезпечення збалансованого територіального розвитку. Водночас важливу роль відіграють цифрові інструменти управління та системи відкритих даних.

Шведська модель місцевої регуляторної політики ґрунтується на високому рівні соціальної відповідальності органів місцевого самоврядування, широкому використанні механізмів громадської участі та екологічній орієнтації регуляторних рішень. У Швеції місцеві громади активно впроваджують політику сталого розвитку, цифрового врядування та інклюзивного управління територіями [4].

Як свідчить аналіз зарубіжного досвіду, ключовими тенденціями розвитку місцевої регуляторної політики у країнах ЄС є цифровізація управління, зростання ролі відкритих даних, інтеграція регуляторної політики зі стратегічним плануванням, використання механізмів evidence-based governance та активне залучення громадськості до формування регуляторних рішень. Саме ці тенденції набувають особливої актуальності для України в умовах післявоєнного відновлення та європейської інтеграції.

Процеси децентралізації в Україні суттєво змінили роль територіальних громад у системі публічного управління. Органи місцевого самоврядування отримали ширші повноваження у сфері бюджетного управління, земельних відносин, місцевого економічного розвитку, надання адміністративних послуг та регуляторної діяльності. Водночас сучасні виклики, пов'язані з війною, релокацією бізнесу, демографічними змінами та потребами післявоєнного відновлення, вимагають модернізації місцевої регуляторної політики.

Доцільно зазначити, що адаптація зарубіжного досвіду не повинна зводитися до механічного перенесення окремих моделей або інструментів. Ефективна імплементація міжнародних практик потребує врахування інституційних, економічних, демографічних та безпекових особливостей українських територіальних громад.

Одним із найбільш перспективних напрямів є цифровізація регуляторної політики. Досвід Естонії демонструє, що використання електронних платформ, відкритих реєстрів, систем електронних консультацій та цифрового документообігу дозволяє суттєво підвищити прозорість та ефективність регуляторного управління. В Україні вже функціонують окремі цифрові інструменти, зокрема платформа «Дія», система DREAM, портали відкритих даних та електронні сервіси громад, однак рівень їх інтеграції з регуляторною політикою залишається недостатнім.

Не менш важливим є використання механізмів оцінювання регуляторного впливу. У більшості європейських країн такі інструменти дозволяють оцінювати ефективність регуляторних рішень, визначати їх економічні та соціальні наслідки, а також мінімізувати адміністративні бар'єри для бізнесу. В Україні аналіз регуляторного впливу часто має формальний характер, що знижує його управлінську цінність [6].

Важливим напрямом адаптації є також розвиток механізмів участі громадськості. У країнах ЄС публічні консультації, громадські слухання, електронні платформи участі та механізми відкритого врядування є невід'ємною

складовою регуляторної політики. В Україні такі інструменти лише поступово інтегруються у практику місцевого самоврядування.

Суттєве значення має інтеграція регуляторної політики зі стратегічним плануванням та місцевим економічним розвитком. Зарубіжний досвід свідчить, що регуляторна політика є ефективною тоді, коли вона орієнтована не лише на нормативне регулювання, а й на стимулювання інвестицій, підтримку підприємництва, розвиток інфраструктури та підвищення конкурентоспроможності територій.

Таблиця 2 – Напрями адаптації зарубіжного досвіду місцевої регуляторної політики в Україні

Напрямок адаптації	Зарубіжна практика	Можливості впровадження в Україні	Очікуваний результат
Цифровізація регуляторної політики	Естонська модель e-governance	Інтеграція цифрових платформ та відкритих реєстрів	Підвищення прозорості та швидкості управління
Оцінювання регуляторного впливу	Практика OECD та ЄС	Удосконалення аналізу регуляторного впливу	Підвищення якості регуляторних актів
Публічні консультації	Польська та шведська моделі	Розвиток електронної демократії	Посилення участі громадян
Фінансова автономія громад	Німецька модель муніципального врядування	Розширення фінансових інструментів громад	Зростання економічної спроможності
Інтегроване планування	Французький досвід	Координація регуляторної політики зі стратегіями розвитку	Підвищення результативності місцевого розвитку

Джерело: удосконалено автором

Аналіз сучасного стану місцевої регуляторної політики в Україні свідчить, що основними проблемами залишаються фрагментарність цифрової інфраструктури, недостатня аналітична спроможність громад, слабка інтеграція регуляторної політики зі стратегічним плануванням, нерівномірний рівень інституційного розвитку територіальних громад та формальний характер окремих процедур оцінювання регуляторного впливу.

Водночас позитивним фактором є активний розвиток цифрових сервісів, поширення практик електронного врядування, зростання ролі місцевого

економічного розвитку та поступове наближення української системи публічного управління до європейських стандартів.

Адаптація зарубіжного досвіду повинна здійснюватися за такими стратегічними напрямками:

- формування інтегрованої цифрової екосистеми місцевої регуляторної політики;
- посилення аналітичної спроможності органів місцевого самоврядування;
- впровадження evidence-based governance у практику місцевого регуляторного управління;
- розвиток систем відкритих даних та електронних консультацій;
- інтеграція регуляторної політики зі стратегічним, просторовим та бюджетним плануванням;
- посилення фінансової автономії територіальних громад;
- розвиток партнерської взаємодії між владою, бізнесом та громадянським суспільством.

У сучасних умовах післявоєнного відновлення особливо важливим є формування адаптивної моделі місцевої регуляторної політики, здатної забезпечити швидке реагування на кризові виклики, підтримку релокованого бізнесу, розвиток інфраструктури, залучення інвестицій та відновлення економічної активності територій.

Європейський досвід демонструє ефективність поєднання регуляторної політики з інструментами місцевого економічного розвитку, цифрового врядування та проєктного менеджменту. Саме така інтегрована модель є найбільш перспективною для України.

Висновки. Таким чином, бачимо, що зарубіжний досвід формування та реалізації місцевої регуляторної політики має важливе значення для модернізації системи місцевого врядування в Україні. Встановлено, що найбільш ефективними є моделі, які поєднують децентралізацію, цифровізацію, відкритість, evidence-based governance та інтеграцію регуляторної політики зі стратегічним розвитком територій. Водночас адаптація міжнародних практик потребує врахування

українських реалій, зокрема викликів воєнного та післявоєнного періоду, нерівномірного рівня інституційної спроможності громад та необхідності зміцнення місцевої економічної стійкості.

Перспективним напрямом подальшого розвитку місцевої регуляторної політики в Україні є формування цифрової та аналітично орієнтованої екосистеми регуляторного управління, яка забезпечуватиме інтеграцію нормативного регулювання, стратегічного планування, відкритих даних, електронної демократії та місцевого економічного розвитку. Саме такий підхід створює підґрунтя для підвищення інституційної спроможності територіальних громад, зміцнення довіри до місцевої влади та забезпечення сталого розвитку територій.

Водночас адаптація зарубіжного досвіду місцевої регуляторної політики в Україні потребує врахування низки ризиків та обмежень. По-перше, суттєвою проблемою залишається нерівномірний рівень інституційної спроможності територіальних громад. Частина громад має достатній кадровий потенціал, розвинену цифрову інфраструктуру та досвід реалізації проєктів місцевого розвитку, тоді як інші громади функціонують в умовах дефіциту фінансових ресурсів, кадрових обмежень та недостатнього рівня цифровізації. По-друге, значний вплив на місцеву регуляторну політику мають наслідки війни, які проявляються у руйнуванні інфраструктури, демографічних змінах, релокації підприємств та зростанні соціального навантаження на органи місцевого самоврядування. По-третє, проблема формального підходу до регуляторної діяльності залишається однією з головних перешкод для модернізації системи місцевого врядування.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Павленко В. П. Методологічні засади державного регулювання національної економіки : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03. Київ, 2015. 366 с.
2. Колупаєва І. В. Державна регуляторна політика: сутність та принципи формування. *Проблеми економіки*, 2013. № 4. С. 99–107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2013_4_14
3. Shmygol N., Galtsova O., Yelisyeyeva O., Belozertsev V. Priority Areas of State Regulation of the Industry in the Context of Sustainable Development. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 2021. Vol. 915. No. 1. P. 012028. DOI: <https://doi.org/10.1088/1755-1315/915/1/012028>

4. Разумова Г. В. Зарубіжний досвід розробки та реалізації регуляторної політики. *Ефективна економіка*, 2019. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.40>
5. Разумова Г. В. Регуляторна політика розвитку національної економіки: теорія, методологія та практика : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03. Київ, 2021. 480 с.
6. Bondar Yu., Starynets O., Neskhdovskyi I., Kaptalan S. Features of the state regulatory policy on bioresource management in the agricultural sector of tourism. *Philosophy, Economics and Law Review*, 2022. Vol. 2. № 2. P. 110–119. DOI: <https://doi.org/10.31733/2786-491X-2022-2-110-119>
7. OECD Regulatory Policy Outlook 2021. URL: <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/oecd-regulatory-policy-outlook-2021-38b0fdb1-en.htm>
8. OECD Recommendation of the Council on Regulatory Policy and Governance. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0390>
9. European Commission Better Regulation Guidelines. URL: https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation_en
10. OECD Principles for Digital Government Strategies. URL: <https://www.oecd.org/gov/digital-government/ourdata-policy-paper.pdf>
11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
13. Council of Europe. Good Governance at Local Level. URL: <https://www.coe.int/en/web/good-governance>.
14. Estonia e-Governance Academy. URL: <https://ega.ee/>

REFERENCES:

1. Pavlenko V. P. (2015). Metodolohichni zasady derzhavnogo rehulivannia natsionalnoi ekonomiky [Methodological principles of state regulation of the national economy] (Doctoral dissertation). Kyiv, Ukraine.
2. Kolupaieva I. V. (2013). Derzhavna rehuliatorna polityka: sutnist ta pryntsyepy formuvannia [State regulatory policy: essence and principles of formation]. *Problemy ekonomiky* [Problems of Economics], (4), 99–107. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2013_4_14
3. Shmygol N., Galtsova O., Yelisyeyeva O., Belozertsev V. (2021). Priority areas of state regulation of the industry in the context of sustainable development. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 915(1), 012028. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/915/1/012028>
4. Razumova H. V. (2019). Zarubizhnyi dosvid rozrobky ta realizatsii rehuliatornoj polityky [Foreign experience in the development and implementation of regulatory policy]. *Efektivna ekonomika* [Efficient Economy], (10). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.40>
5. Razumova H. V. (2021). Rehuliatorna polityka rozvytku natsionalnoi ekonomiky: teoriia, metodolohiia ta praktyka [Regulatory policy of national economy development: theory, methodology and practice] (Doctoral dissertation). Kyiv, Ukraine.
6. Bondar Yu., Starynets O., Neskhdovskyi I., Kaptalan S. (2022). Features of the state regulatory policy on bioresource management in the agricultural sector of tourism. *Philosophy, Economics and Law Review*, 2(2), 110–119. <https://doi.org/10.31733/2786-491X-2022-2-110-119>
7. OECD. (2021). OECD Regulatory Policy Outlook 2021. <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/oecd-regulatory-policy-outlook-2021-38b0fdb1-en.htm>
8. OECD. (2012). OECD Recommendation of the Council on Regulatory Policy and Governance. <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0390>
9. European Commission. (n.d.). Better Regulation Guidelines. https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation_en

10. OECD. (2014). OECD Principles for Digital Government Strategies. <https://www.oecd.org/gov/digital-government/ourdata-policy-paper.pdf>
11. Verkhovna Rada of Ukraine. (1997). Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini [On local self-government in Ukraine: Law of Ukraine No. 280/97-VR dated May 21, 1997]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Verkhovna Rada of Ukraine. (2003). Pro zasady derzhavnoi rehuliatornoï polityky u sferi hospodarskoi diialnosti [On the principles of state regulatory policy in the sphere of economic activity: Law of Ukraine No. 1160-IV dated September 11, 2003]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
13. Council of Europe. (n.d.). Good Governance at Local Level. <https://www.coe.int/en/web/good-governance>
14. Estonia e-Governance Academy. (n.d.). Estonia e-Governance Academy. <https://ega.ee/>

Стаття надійшла до редакції: 08.04.2026; рецензування: 15.04.2026;

прийнята до публікації 21.04.2026. Автори прочитали и дали згоду рукопису.

The article was submitted on 08.04.2026; revised on 15.04.2026; and accepted for publication on 21.04.2026. The authors read and approved the final version of the manuscript.